

sobte, té 40 diputats a Madrid. Si fos capaç de pronunciar menys paraules per minut i arrossegar-les una mica més, parlant amb més calma, li aniria encara més bé.”

L'estil de Pablo Iglesias, el secretari general de Podem, és radicalment oposat al de Rivera. “Quan l'excés verbal s'apodera del seu discurs, transmet una imatge molt crispada, i en general, els electors s'estimen més un comportament serè”, subratlla Gutiérrez-Rubí. “Qui reviscoli les èpoques de crispació de la política espanyola, voluntàriament o involuntària, pagarà un preu molt alt. Com ens diu la literatura clàssica, qui de debò sap de què parla, no troba cap raó per alçar la veu”, opina.

“Aquí es rifa una etiqueta: la de qui ha fet més pel pacte”, conclou aquest expert en previsió d'una repetició dels comicis. “En aquest sentit, qui ha estès la mà i li l'han mossegada, s'ha convertit en una víctima, cosa que podria fer que molts electors passen a sentir-hi simpatia”, un corrent d'afecte que, si es confirma, podria beneficiar Sánchez en detriment d'Iglesias.

Antoni Gutiérrez-Rubí observa que “els quatre partits fa mesos que viuen en una campanya electoral permanent”, raó per la qual, en cas que al juny hi haguera una altra cita amb les urnes, els partits no demanarien el vot d'una manera gaire diferent a com ja van fer-ho el desembre passat. “Parlant en termes futbolístics, és com si els quatre entrenadors estiguessin contents amb el joc de la primera part però no haguessin quedat satisfets del resultat; a la segona meitat no optaran per alterar la tàctica, sinó que esperaran que, en aquest cas sí, la sort estigui del seu costat. El problema és que tots quatre només poden millorar el resultat sobre l'espai polític dels rivals, i en una dinàmica tan volàtil, de gran transversalitat i un flux d'electors constant, tot plegat pot comportar uns canvis més importants que no ens pensem. Si el 26 de juny hi havia eleccions, serien una rèplica del terratrèmol que ja va haver-hi el 20 de desembre.”

eleccions que no d'un acord. Fins i tot considero que són necessàries, perquè després ningú ja no pensaria en unes terceres eleccions. No hem d'oblidar, però, el cas de Catalunya, quan Junts pel Sí i la CUP van poder arribar a un acord *in extremis*. La sensació de vertigen pot desencallar la situació actual”. El precipici és cada cop més a prop. ●

Què diu la bola de vidre

La possibilitat d'una repetició electoral cobra força a l'Estat espanyol. El resultat de la segona volta que vindrien a ser els comicis del 26 de juny es presenta tan incert com la conjuntura política actual.

Hem acudit als experts en demoscòpia José Pablo Ferrándiz –de l'empresa Metroscopia– i Jaime Miquel perquè ens expliquen què podria passar aquell dia.

Si la parapsicologia regira el cap dels líders del PP, el PSOE, Podem i Ciutadans, en aquests moments no dubtarien a acudir al primer vident de guàrdia que trobaren pels voltants de la Carrera de San Jerónimo. Tots quatre viuen en un ai, conscients que és tan factible una repetició dels comicis com imprevisible el seu resultat.

La data del 26 de juny emergeix a l'horitzó, doncs, però encara n'hi ha una altra de més assenyalada al calendari: el 2 de maig, l'últim dia per investir un president a la legislatura en curs.

Si no n'hi ha, l'endemà, 3 de maig, el rei signarà el decret de convocatòria electoral, i Mariano Rajoy, Pedro Sánchez, Pablo Iglesias i Albert Rivera esdevindran els protagonistes metafò-

JOSÉ PABLO FERRÁNDIZ

«EL PSOE ES TROBA EN UN NIVELL DE VOT BASTANT ESTABLE, AMB UNA TENDÈNCIA TÍMIDAMENT CREIXENT»

«EL TRASPÀS ESQUERRA-DRETA S'HA REDUÏT MOLTÍSSIM, ARA SI DE CAS HI HA UN TRASPÀS LLEU INTERN DINS DELS DOS BLOCS»

→ rics d'un dels quadres més representatius de Goya: el d'*Els afusellaments del tres de maig*. De nou, sotmesos a l'escrutini del poble a través de les urnes. Un martiri que, no obstant això, a hores d'ara sembla bastant probable.

Què passaria en cas que es repetiren els comicis? Dos experts en comportament electoral hi aporten algunes claus. Són els bruixots que ha consultat EL TEMPS per esbrinar-ne el futur. I atenció perquè, segons ells, el futur podria no diferir gaire del passat. És clar que hi hauria moviments, però no està tan clar que foren prou bruscos que alteraren la situació present, el blocatge actual.

José Pablo Ferrándiz és l'investigador principal de Metroscopia, el responsable d'estudis i anàlisis polítics d'aquesta empresa, que de fa anys elabora les enquestes que periòdicament publica el diari *El País*. Llicenciat en sociologia, Ferrándiz conviu cada dia amb les xifres dels sondejos, i les últimes de què disposa, no indiquen grans fluctuacions respecte el que va passar el 20 de desembre.

“Efectivament, la mobilització electoral continua sent molt elevada, i segons algunes dades de què disposem, la participació fins i tot podria superar el 73% del 20D”, explica com a primer apunt. “A més, els electors no troben a faltar el bipartidisme; és a dir, que en cas que hi haguera unes noves eleccions, és probable que el resultat no distara gaire del que va haver-hi aquell dia. Tot amunt vot avall, escó amunt escó avall, ara mateix tot quedaria molt semblant”.

Amb tot, resten prop de dos mesos de negociacions, i tot seguit, una campanya llarga de prop de dos mesos més. Massa temps per fer-hi pronòstics amb garanties, sobretot pel cansament que podria acumular la ciutadania. “La clau de volta seria el nivell de participació. Ara com ara molta gent manifesta la seua intenció d'anar a votar, però caldria veure què passaria el 26 de juny. La participació és fonamental, perquè del 73% al 65% no tots els partits eixiren igualment perjudicats. La desmobilització n'afectaria de manera especial alguns”, insisteix Ferrándiz.

Són moments convulsos en què es dona un fenomen que aquest investigador no recordava: “Per primera vegada en molts anys, la percepció de la situació política és més dolenta que no la percepció de la situació econòmica. Això ens podria fer pensar que la gent està molt descontenta amb el resultat dels comicis, però no és així, perquè la gran majoria no canviaria el seu vot. La ciutadania entén que hi ha un mandat popular de formar govern, i han de ser els partits, els que siguem capaços de posar-se d'acord. Els electors responsabilitzen els partits, no el pluralisme polític”.

Jaime Miquel, llicenciat en Geografia i Història especialitzat en anàlisi del comportament electoral i de l'opinió pública, membre de la nissaga que va fundar l'agència Gallup a l'Estat espanyol, fa servir els mateixos estudis de Metroscopia per argumentar que “a la seua darre- enquesta, el 50% dels votants del PP -3,2 milions de persones- aproven una abstenció del seu partit perquè governe el PSOE amb el suport de Ciutadans. És per aquest motiu que el PP no pot tornar a eleccions. Si ho fa, s'arrisca a perdre una part d'aquests electors. És clar que tots ells preferirien un president del PP, però si no hi ha cap més remei, que siga del PSOE, tal com ha proposat el rei, anhela l'Íbex -o siga, el sistema pur i dur- i dicta el sentit comú”.

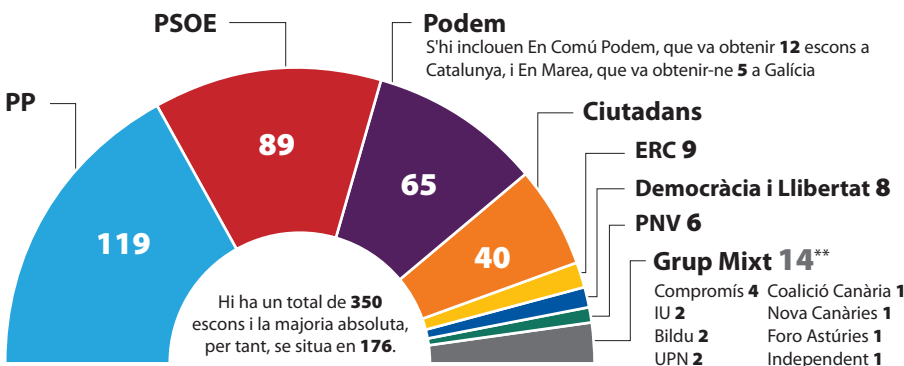
“Davant les dificultats per bastir una gran coalició, el sistema ha ideat com a alternativa un govern presidit pels socialdemòcrates amb el suport dels liberals i l'abstenció dels conservadors”, continua Miquel, “tot just allò que desitja Angela Merkel però que Rajoy ha descartat per complet, perquè es pensa que el president només pot ser ell”.

La certesa plurinacional

De qualsevol manera, Jaime Miquel posa l'accent en el veritable canvi que es va produir el 20 de desembre, que no té a veure amb la fragmentació del mapa polític -“un fenomen previsible després de les eleccions andaluses del 22 de març i

Composició actual del Congrés dels Diputats

Escons de cada grup parlamentari després de les eleccions del 20 de desembre del 2015.

**Després que la Mesa del Congrés rebutjara que els 9 diputats de Compromís-Podem-És el Moment formaren un grup independent, els 4 membres de la coalició valenciana van optar per integrar-se en el mixt. Nova Canàries va presentar-se amb el PSOE, però el diputat que va aconseguir no forma part del grup socialista. Igualment, Unitat del Poble Navarrès (UPN) i Foro Astúries, el partit de Francisco Álvarez-Cascos, van concórrer als comicis de bracet del PP, però a l'hemicicle, se n'han disgregat. Tampoc no forma part del grup popular el diputat Pedro Gómez de la Serna, escollit per Segòvia i que va demanar la baixa del partit així que va resultar encausat per un presumpte cobrament de comissions. No obstant això, no ha renunciat a l'escó.

→ prè del 20D, és l'únic que no ha posat línies roges i que ha acceptat l'encàrrec del rei de formar govern, un seguit d'actuacions que els ha permès guanyar Podem en el terreny de la comunicació, on els de Pablo Iglesias són uns autèntics especialistes”.

Jaime Miquel, per contra, explica que “el drama del PSOE és que Sánchez s'ha situat com a líder central de la política espanyola, però no li ha donat ales al seu partit: la meitat dels electors socialistes tenen més de 55 anys, sobretot té èxit a la meitat sud de la península, en especial a les circumscripcions interiors... No és ruptura, sinó desafecció. No tenen projecte més enllà de presentar-se com els candidats d'esquerres del sistema. Sánchez ha interioritzat el paper de socialdemòcrata alemany que pacta amb la dreta de manera natural. O el PSOE evoluciona i presenta un programa modern, atractiu per a les persones que aspira a representar i que soterre per sempre més el discurs uninacional, o continuarà ancorat en el segle XX i acabarà en el 6%, tan empetit com el Pasok”.

El panorama per als socialistes no sols és dantesc per això, sinó també perquè Podem compta amb el “matalàs” d'IU, que té prop d'un milió de vots. “IU no té solvència econòmica per tal de tornar a concórrer a les eleccions i és plausible que a la majoria de circumscripcions, allà on no tinga opcions d'aconseguir representació, demanarà el vot per a Podem”. Si fa no fa, l'acord a què van arribar el PSOE de Joaquín Almunia i la IU de Francesc Frutos l'any 2000, per tal de posar fi al Govern de José María Aznar. El resultat va ser nefast perquè va radicalitzar en excés la imatge moderada dels socialistes, cosa que ara podria passar amb Podem, que ha fet passes cap a la socialdemocràcia.

Pablo Iglesias mateix va declinar la possibilitat de concórrer el 20D de la mà d'IU, poregós de la imatge excessivament esquerranosa que això podia aportar-li, però després de la seua intervenció –força ideologitzada– i de la “calç viva” que va llançar sobre el PSOE, tot és possible. Fins i tot una candidatura Podem-Unitat Popular que dilueca les sigles d'IU, que és allò que sobretot vol aconseguir Iglesias.

La setmana passada, durant el debat d'investidura fallit de Pedro Sánchez, un detall no va passar desapercebut als

ALBERTO DI LOU

JAIME MIQUEL

«SI ELS JOVES ES DESMOBILITZEN, PODEM HO PAGARIA CAR, I PODRIA PASSAR UNA COSA AIXÍ»

«SI EL PP MANTÉ RAJOY COM A CANDIDAT, LI ESTARÀ REGALANT LA CAMPANYA DE CÀSTIG A CIUTADANS»

disputats socialistes que ocupaven les primeres fileres de la Cambra. Alberto Garzón, en acabar el seu discurs a la trona i tornar cap al seu escó del grup mixt, no va evitar de dedicar-li un som-

riure i aclucar-li l'ullet a Iglesias, amb qui manté una bona sintonia, malgrat els impediments de Podem perquè IU formara grup propi amb Compromís, amb totes les conseqüències que això ha comportat per a l'economia de la formació. De fet, l'encara coordinador general, Cayo Lara, fins ara no ha volgut ni sentir a parlar de pactes amb Podem.

“IU es manté en un nivell de vot homologable al del 20D, el desencís pels dos únics diputats en què va traduir-se el seu milió de vots no ha tingut cap efecte desmobilitzador”, avisa José Pablo Ferrándiz. Falta veure, però, si IU i el seu electorat es conformen amb aquests dos únics escons, pagats a preu d'or, o exploren per fi la via de la confluència amb Podem.

Qui es desmobilitzaria més?

Comptat i debatut, i més enllà de la possible fagocitació d'IU per part de Podem, el repte no consisteix tant a captar els

